

Årsberetning 2005

Det forløbne år har på mange måder været et positivt år for Kirkefondet. De nyvalgte menighedsråd er meget interesserede i at bruge Kirkefondets tilbud om sogneprofiler, målsætning, foredrag, osv. Fællesinitiativet "Kirke hos os", som blev udsendt til alle menighedsråd omkring valget i samarbejde mellem Teologisk Pædagogisk Center, Folkekirken Mission og Kirkefondet, blev særdeles godt modtaget.

Magasinet "Kirken i dag" har en støt vækst i abonnementstallet og får megen positiv respons brugerne. Gennem "Kirken i dag" er Kirkefondet i kontakt med mere end en femtedel af landets menighedsråd. Brochurerne om vejkirker og andre åbne kirker får hvert år flere deltagere og mere og mere omtale i medierne. Kontakten til og samarbejdet med andre organisationer - herunder ikke mindst Landsforeningen af Menighedsråd - er blevet udbygget. De forslag til udvikling af folkekirken, som er fremkommet i bogen "For folkekirkens skyld" er blevet mødt med stor interesse og betydelig sympati rundt om i folkekirken.

Vi har haft et travlt år, hvor medarbejderne har skullet løbe stærkt for at nå alle de opgaver, der har skullet løses; men i travlheden kan vi glæde os, både over de indholdsmæssige resultater og over, at det efter adskillige års kraftig indsats, hvor bestyrelsen også har måttet træffe vanskelige beslutninger og f.eks. nedskære medarbejderstaben, faktisk er lykkedes at få økonomien bragt i balance. Der vil stadig være brug for en stor indsats for at holde balancen; men vi er nået dertil, hvor vi helst skal være: med en drift i balance og en egenkapital, der er tilstrækkelig til, at et dårligt år ikke vælter billedet.

Folkekirken balancegang

De senere års blomstrende debat om folkekirkens fremtid syntes næsten at være gået i stå, da Højesteret underkendte udelukkelsen af folkekirken af en kirketjener, der offentligt bekender sig til reinkarnation. Det fik gang i debatten igen. Spørgsmålet om folkekirkens fremtid handler ikke bare om myndighed over økonomi, struktur, stillinger og opgaveprioritering. Det handler også om folkekirkens identitet som kirke. Skal den identitet fortsat fastlægges af Folketinget og Højesteret?

Folkekirken bevæger sig hele tiden på en knivsæg: på den ene side må og skal folkekirken være en åben og rummelig kirke med plads til stor mangfoldighed - både når det gælder arbejdsformer og tolkninger af det kristne budskab. På den anden side er folkekirken forpligtet på sit evangelisk-lutherske grundlag, den er ikke hvad som helst.

Ribers-sagen lægger en ny dimension til Grosbøll-sagen. Hvor sidstnævnte handler om folkekirkens interne problemer med at forholde sig klart og forståeligt til så centrale trosanliggender som Guds eksistens, så efterlader Ribers-sagen folkekirken stort set uden mulighed for at håndhæve en bekendelsesmæssig afgrænsning.

Kirkeministerens forslag om at vende tilbage til situationen før den seneste ændring af menighedsrådsloven, så man igen får en særlig mulighed for at stille krav til menighedsrådsmedlemmer, er selvfølgelig en lille forbedring; men det er en uovervejede løsning, der ikke hviler på den nødvendige gennemtænkning i kirkeligt funderede organer.

Og sådan er det med det meste. Selv centrale spørgsmål søges klaret ad hoc, uden sammenhæng og afklaring og uden udgangspunkt i folkekirkens egne organer og deres behov.

Rummelighed og identitet

Fra den kirkelige højrefløj har der naturligvis været stærk sabelraslen, både i denne forbindelse og som følge af den fortsatte diskussion om muligheden for at foretage vielser/velsignelser af par, hvor begge er af samme køn, i kirken. Højrefløjens bastante krav om bekendelsesmæssig opstramning og truslerne om at forlade folkekirken kan efterlade en med fornemmelsen af, at man fra den side ikke vil indrømme andre holdninger samme ret i folkekirken, som man selv ønsker.

Der er altså godt med mudder i grøfterne til begge sider. Udviklingen i det forløbne år har vist, at skal folkekirken fortsat kunne balancere på knivsæggen og samtidig bevæge sig, er det vigtigt, at der kommer en kraftig indsats i gang for at pege på det, der er det positive centrale i folkekirkens trosgrundlag.

Den bedste måde at styrke folkekirkens bekendelsesmæssige identitet på er at styrke bevidstheden hos dens medlemmer og ansvarlige om, hvad der er det centrale i budskabet. Er der en klar viden om og fortrolighed

med det, kan man bedre leve med en periferi, hvor der er enkelte, der går vildveje. Selvom der kan være behov for at sætte grænser og markere dem for at sikre folkekirkens identitet som kirke, så er det ikke den væsentligste opgave.

Derfor opfatter vi i Kirkefondet det som den allervigtigste opgave i de kommende år på alle planer i folkekirken at styrke voksnes - ikke mindst forældres - kendskab til de centrale sider af det kristne budskab. Det er en opgave, som alle kræfter i folkekirken, både i den officielle struktur og i organisationerne, må arbejde sammen om. Det handler både om undervisning, gudstjenesteliv, omsorg og offentlighedsarbejde.

Hvem har ejerskabet til folkekirkens udvikling?

Et andet godt eksempel på en uovervejede løsning i folkekirken er den særlige "postkasse" til registrering af børn af forældre uden for folkekirken, der ikke ønsker at gå på kordegnkontoret. Man kunne have benyttet den sag, der gav anledning til "postkassen" til en grundig gennemtænkning af spørgsmålet om civilregistreringens fortsatte forbliven i folkekirkeligt regi. Men tilsyneladende er det altafgørende for regeringen, at initiativerne i kirkepolitikken ikke kommer fra det folkekirkelige liv, men alene fra politisk og kirkeministeriel side. De folkekirkelige ansvarlige, som sidder i det praktiske arbejde i sogne, provtjer, stifter og organisationer, får dermed ikke noget reelt medejerskab til udviklingsprocessen.

Et sådant medejerskab kunne være blevet etableret gennem nedsættelse af det fra enigt kirkeligt hold foreslåede kompetenceudredningsudvalg. Men det har regeringen afvist. Resultatet er, at den statskirkelige tænkning og praksis styrkes, uanset lovgivningsinitiativernes konkrete indhold. Det engagement, der samlede repræsentanter for hele det folkekirkelige landskab til to stormøder i Nyborg sidste år, udtrykte en vilje til at tage medansvar for folkekirkens udvikling. Men det er der altså ikke politisk vilje til.

En konsekvens kan blive, at de., der til daglig tager ansvaret for arbejdet i folkekirken, føler sig hægtet af udviklingen, umyndiggjorte og derfor negativt indstillede over for de forslag, der kommer fra politisk hold, uanset deres konkrete indhold. En anden konsekvens kan blive, at struktur og indhold falder fra hinanden i den folkekirkelige udvikling. Væsentlige folkekirkelige ændringer skal ikke forklædes som administration og økonomi, men drøftes ud fra deres relevans for det, som er det eneste væsentlige mål for den folkekirkelige udviklingsproces, nemlig at gøre folkekirken bedre til at løse sin opgave: at gøre Kristus kendt og troet i Danmark.

Derfor vil Kirkefondet fortsat søge at skabe debat om både fremtidens menigheder og fremtidens folkekirke. En del af denne debat er vi stadig sammen med andre kirkelige retninger om i Samtaleforum om fremtidens menigheder, som nu har eksisteret i 6 år med 2-3 møder om året. Det er fortsat en frugtbar samtale, der er med til at skabe større tillid mellem de kirkelige retninger og afklare, hvor vi kan følges ad, og hvor der er principielle stridspunkter. To af de punkter, hvor vi i hvert fald kan følges ad alle, er ønsket om en kraftig indsats for at styrke den kirkelige undervisningsindsats ikke mindst for voksne, og ønsket om et medansvar og medejerskab fra kirkens lægfolks side i den folkekirkelige udvikling.

Kirkefondets virksomhed

Kirkefondets primære brugere er menighedsrådene, de ansatte i kirkerne og de aktive frivillige. Menighedsrådene som brugere af Kirkefondets tilbud om hjælp til målsætning, om inspirationsdage og foredrag og udgivelser, præster og sognemedhjælpere som brugere af inspiration fra Kirkefondet i deres arbejde, ikke mindst fra "Kirken i dag", kasserere som brugere af Kirkefondets regnskabsprogrammer, og aktive frivillige som brugere af inspiration og materiale fra Kirkefondet i deres engagement. Derfor er det positivt at kunne konstatere, at kendskabet til Kirkefondet vokser rundt omkring. Det er sjældnere og sjældnere, vi mødes med en forældet forestilling om Kirkefondets arbejde. Og ofte glædes vi, når vi kommer ud i sognene, over at møde en stor og positiv respons på Kirkefondets arbejde.

Sognetal, målsætning og samarbejde

Sidste år fik vi opdateret sognestatistikkerne. Det har givet et endnu bedre grundlag for de sogneprofiler og -analyser, vi tilbyder menighedsrådene. Efter kirkeministeriets bortsparelse af kirkestatistikkerne for flere år siden, har de kirkelige tal ikke kunnet indgå i statistikkerne, men nu ser der ud til at være initiativer i gang, der bringer kirkestatistikkerne tilbage i en ny form, så vi forhåbentlig får et endnu bedre materiale at arbejde med. Kirkefondets projektleder vedr. sognestatistik og målsætning, Sabine Kleinbeck, har været med til at rådgive kirkeministeriet om, hvilke områder, der kunne være behov for at føre statistik på for at give menighedsrådene de bedst mulige planlægningsredskaber.

Som supplement til de hidtidige tilbud om profiler på sognenes befolkning, arbejder Sabine Kleinbeck for tiden med at udvikle et tilbud om medlemsprofiler, altså analyser af medlemskab/ikke-medlemskab af folkekirken i et sogn eller et større område. Der er mange myter omkring medlemstallene, bl.a. fordi den reelle viden har været så lille. På repræsentantskabsmødet vil Sabine Kleinbeck give et overblik over medlemssituationen i Danmark.

2005 har været et højaktivt år, når det gælder målsætningsarrangementer. Mange nyvalgte menighedsråd er interesserede i at planlægge deres arbejde ordentligt, så selvom Kirkefondet ikke mere er alene på markedet, har der været mere end nok at gøre. En voksende del af arrangementerne er steder, hvor vi har været før, og hvor man ønsker at følge op. Ligeledes en voksende andel af arrangementerne har en speciel profil, f.eks. i forbindelse med samarbejde mellem flere sogne i et pastorat eller en kommune, eller målsætning på særlige områder.

I det forløbne år har vi f.eks. været brugt som konsulenter for et menighedsråd, der ønskede hjælp til at forberede en præsteansættelse grundigt, vi har været brugt som hjælp til at profilere to forskellige kirker i et sogn og vi har holdt arrangementer med hovedvægt på samarbejde mellem menighedsråd, ansatte og frivillige. En række arrangementer har taget udgangspunkt i "Kirke hos os"-materialet.

I 2005 har vi haft et positivt samarbejde med Landsforeningen af Menighedsråd og flere distriktsforeninger på dette område. Det har bl.a. givet sig udslag i vores deltagelse på flere af distriktsforeningernes introduktionskurser for nye medlemmer og deltagelse i Landsforeningens formands- og næstformandskurser med et oplæg om vigtigheden af det lokale målsætningsarbejde i menighedsrådene. Landsforeningen har desuden købt et genoptryk på 1500 ekspl. af Kirken i dag - nummeret om målsætning til brug i forbindelse med Landsforeningens kursusvirksomhed.

Samarbejdet i www.kirkekonsulenter udvikler sig stadig. Der er pt. 18 konsulenter tilknyttet netværket.

Mere kirke for pengene

Både i 2004 og 2005 har vi været involverede i en række processer om samarbejde mellem og i flere tilfælde sammenlægning af sogne og dannelse af fælles menighedsråd. Det er en spændende og nødvendig udvikling, som vil kunne give os en bedre brug af ressourcerne og et mere spændende lokalt kirkeliv.

I 2004 tog Kirkefondet initiativ til et tilbud om provstibaserede kurser i at bruge den nye økonomilov. I år ændrede vi kursustilbudet til at omfatte samarbejde i provstiet og mellem sogne mere generelt. Der er stort behov for og stor interesse for at drøfte samarbejde på tværs af sognegrænser. Vi har også deltaget i enkelte processer på provstiplan vedr. fælles målsætning og samarbejde, men vore kursustilbud til provstierne har ikke mødt den helt store respons. Årsagen er måske, at provstierne ikke har nogen kasse til den slags fælles kurser. Andre provster har nævnt den mere positive årsag, at man fra provsternes egen side gør meget for at fremme samarbejde, så kurserne ikke alle steder er så nødvendige. Til gengæld er vi i flere provstier blevet brugt som konsulenter til særlige opgaver i forbindelse med målsætning og samarbejde.

Vi tror fortsat på, at der er et behov, og at man mange steder står famlende over for de positive muligheder i samarbejde og opgavedeling med nabosognene. Derfor har vi her i efteråret udbudt 3 åbne kurser om samarbejde for menighedsrådsmedlemmer. I skrivende stund ved vi endnu ikke, om kurserne gennemføres. Til gengæld har vi været brugt i forbindelse med kurser på TPC i Løgumkloster for præster om samarbejde på tværs af sognegrænserne.

I forbindelse med kommunalreformerne vil der ske en tilpasning af provstistrukturen til ligningsområderne. Det gør, at provstierne i fremtiden vil kunne få en større rolle som arbejdsenhed og som formidler af samarbejde. Så vi vil også i fremtiden have opmærksomhed på provstierne.

Kirke hos os

Erkendelsen af behovet for at styrke fortroligheden med det centrale i folkekirkens grundlag var grunden til, at Kirkefondet gik sammen med Folkekirkens Mission og TPC om at udarbejde et studiemateriale til menighedsrådene med en grundlæggende introduktion til de fire grundudtryksformer i kirken: gudstjeneste, undervisning, diakoni og mission. Resultatet af processen blev et hæfte og en folder til studie- og kursusbrug og en hjemmeside med supplerende materiale. Materialet blev særdeles vel modtaget og er blevet brugt flittigt i det forløbne år. Kirkefondet er blevet indbudt til flere større kurser i distriktsforeninger for menighedsråd om materialet, og en række menighedsråd har brugt os ved "kirke-hos-os"-temadage. Selve heftet er for længt

udsolgt, men materialet kan fortsat hentes ned fra hjemmesiden.

Intentionen med materialet har været at få de nye menighedsråd til at fokusere på det væsentlige i menighedsrådsarbejdet - det, der har med liv og vækst at gøre - sådan at menighedsrådene kan spille den centrale rolle, de bør spille i indsatsen for at styrke kendskabet til de centrale sider af det kristne budskab i befolkningen.

Det er vores oplevelse gennem brugen af materialet, at mange menighedsråd ønsker at tage udfordringen op og efterspørger enkle og overskuelige hjælpemidler til det, også til styrkelse af rådsmedlemmernes egen fortrolighed med folkekirkens grundlag. Derfor har organisationerne bag "Kirke hos os"-materialet sat sig sammen igen, for at se, hvordan processen kan følges op, gerne i samarbejde med andre organisationer.

Kirken i dag

Magasinet Kirken i dag har nu 1400 abonnenter, og vi sender næsten 500 gratis ud til repræsentantskabsmedlemmer, udvalgsmedlemmer, bidragydere, organisationer og som noget nyt i år til alle provster. Mange menighedsråd abonnerer på bladet, en del til hvert enkelt medlem. Også mange præster og sognemedhjælpere holder "Kirken i dag".

Magasinets profil er en vekselvirkning mellem konkrete erfaringer og refleksion, og et emnevalg, der har bred interesse for aktive rundt om i sognene. Omfanget af løssalg af de enkelte temanumre tyder også på, at magasinet bruges en del til undervisning og i studiekredse. De mange positive reaktioner på magasinet tyder på, at det har fundet et kvalitetsniveau og en form, der gør magasinet til et brugbart stykke værktøj og en inspirationskilde i menighedslivet i mange sogne.

"Kirken i dag" redigeres af Charlotte Lydholm. Der er nedsat en redaktionsgruppe, der hvert år beslutter temaer og overvejer bladets linie. Denne gruppe består af Finn Dyrhagen, Eigil Saxe, Flemming Stentoft og fra i år Anne Birgitte Reiter, præst ved Odense Domkirke. Fra staben deltager Charlotte Lydholm og Kaj Bollmann.

For hvert nr. nedsættes en temagrube, overvejende af folk "udefra". Denne redaktionsform har givet en god dynamik i redaktionsarbejdet.

I 2005 har vi udgivet numre om Ny brug af kirker (med materiale fra konferencen i november 2004 om dette emne), om Professionalitet i menigheden, om Kirke om sommeren, og som det sidste i år om Musikken i kirken.

I 2006 vil temaerne bl.a. handle om, hvor engagementet i verden er blevet af i kirken, om den almindelige danskers møde med kirken, om kvalitet i gudstjenesterne også æstetisk og liturgisk, og endelig om kirkelig brug af medier.

Kirkerum og kirkekunst

Kirkefondet er medarrangør af Nordisk Kirkesagskonference, som er blevet afholdt ca. hvert andet år siden 1949. I år blev konferencen afholdt i og omkring Lunds Domkirke - i en meget spændende atmosfære og med de mange forskellige brug af kirkerummet som tema. Af de godt 130 deltagere var 31 danske, det største antal i mange år, når konferencen har været afholdt uden for Danmark. Næste gang - i 2007 - er det Danmark, der står for tur, så overvejelserne over tema, rammer og samarbejdspartnere er så småt ved at gå i gang.

Noget af det, der kunne komme ind i billedet, er opfølgning af konferencen om ny brug af kirker i november 2004. Kirkefondets arbejdsgruppe vedr. kirkerum og kirkekunst har siden konferencen arbejdet med opfølgning, men Tove Fergos interesse for emnet er ikke blevet fulgt op efter ministerskiftet. I de andre nordiske lande har man imidlertid også udfordringen med kirker, der er overtallige som sognekirker og ønsker om at bruge dem på anden vis, både kirkeligt og ukirkeligt.

I København ser dette spørgsmål ud til at blive akut i de kommende år, som følge af stadig svindende kirkeskattegrundlag, så der kunne være nok at tage fat på at drøfte.

Samtidig med at der drøftes ny brug af kirker i hovedstaden og i tyndt befolkede landområder, er der stadig behov for nye kirker. I Ørestaden har Kirkefondet været med til at skabe en vision om en ny type kirke, som skal være en multifunktionel strøgkirke. Om visionerne bliver virkelighed er det for tidligt at sige.

I april indviedes den nye Antvorskov Kirke efter en lang og vanskelig tilblivelsesproces. Kirkefondet har fulgt

processen, lige fra vandrekirken blev bygget i 1991. Derfor er det en stor glæde, at denne meget komplicerede kirkesag omsider har fundet en positiv udgang. Flere andre kirkebyggerier er i gang, og der vil blive ved med at være behov for nye kirker, så længe der bygges nye boligkvarterer i Danmark.

Enkelte steder går menigheder helt andre veje. En valgmenighed i Randers - Kronjyllands Valgmenighed - fik konsulentbistand af Kirkefondet til at overveje, hvordan man kunne gøre en nedlagt fabriksbygning til et værdigt kirkerum og et funktionelt samlingssted for menigheden. Resultatet er blevet meget spændende, og kirken kunne indvies 4. september.

Lørdag den 17. september var Kirkefondets formand og generalsekretær indbudt til et specielt jubilæum: Den koptisk-ortodoxe menighed fejrede menighedens 25 års jubilæum, men samtidig fejrede man sin kirkebygnings 100-års jubilæum. Kirkebygningen er en tidligere vandrekirke, som i 1905 blev tegnet af Martin Nyrop - Københavns Rådshus' arkitekt - for Kirkefondet til brug i Mariendals Sogn. Senere blev den flyttet til Aldersro Sogn, hvorefter den i mere end 60 år var kirke for den katolske menighed i Tåstrup. Da denne menighed i 1996 fik sin egen kirke, overtog den koptisk-ortodoxe menighed kirken. En fantastisk historie for kirkefondsvandrekirken, der således i 100 år har været med til at tjene et menighedsopbyggende formål - endda med et økumenisk perspektiv.

Kirke undervejs

Også i år har der været en mindre nettotilgang i antallet af deltagende kirker i brochurerne om Vejkirker og andre åbne kirker i Danmark. Interessen fra turistbureauer og biblioteker er fortsat ovenud stor. Oplaget på 87.000 bliver stort set brugt, og allerede fra årets begyndelse begynder forespørgslerne på den kommende folder at komme.

I år har vi i forbindelse med brochuren udgivet en serie med 4 smukke postkort med bønner, både til at lægge frem i de åbne kirker og som et selvstændigt tilbud, f.eks. til undervisning og gudstjenestebrug. Interessen har været så lovende, at vi overvejer at udgive flere kort og at supplere med en folder, der introducerer kirkerummet for den besøgende.

Det tilfældige møde med kirken undervejs er et væsentligt tema i hele den interesse for spiritualitet, der blomstrer i folkekirken for øjeblikket. Kirkefondet var medarrangør af en vellykket konference om spiritualitet og kristentro i Viborg i juni med over 100 deltagere.

Et af de mange temaer på denne konference var pilgrimsvandringerne. De er i kraftig vækst i disse år, og blandt dem, der har taget initiativer, er Kirkefondets udvalg i Århus Stift, der har stået for flere pilgrimsvandring i stiftet og oplevet en betydelig interesse.

Også antallet af natåbne kirker er vokset betragteligt i de senere år. Endelig har Kirkefondet gennem vores utrætteligt engagerede kontaktperson i Ribe Stift, Helge Larsen, været involveret i arbejdet for at oprette en gadepræstestilling i Esbjerg, en drøm, der blev til virkelighed i 2005.

Gudstjenestens mangfoldighed

Gudstjenestelivet i sognet er et af de temaer, der næsten altid er til debat, når vi fra Kirkefondet er ude i et menighedsråd til målsætningsdag. Der er stor interesse for at drøfte anledningsgudstjenester, samarbejde mellem sogne om gudstjenesteliv, friluftsgudstjenester, forholdet mellem højmesse og de andre gudstjenester, og forholdet mellem gudstjenestelivet og den moderne spiritualitet.

Der sker også meget på gudstjenesteområdet i disse år. Der er masser af lokale forsøg med forskellige gudstjenesteformer. Ikke mindst i Roskilde Stift arbejdes der aktivt med ideer til anledningsgudstjenester, senest med "kirkeår for begyndere" og med idéheftet "For Guds skyld" med ikke mindre end 80 overskrifter til gudstjenesteideer.

Kirkefondet har en lang tradition for at arbejde med gudstjenestefornyelse og erfaringsindsamling vedr. gudstjenester. I de senere år har vi af økonomiske grunde ikke haft lønnede medarbejdere på området, og vi har koncentreret os om enkelte væsentlige opgaver som udgivelsen af Taizé-sange og bogen og cd-en med salmer og bønner fra hele verden ("Vi har et håb").

På sit møde i september besluttede bestyrelsen imidlertid at opprioritere området. Ikke gennem lønnet arbejdskraft, for det er økonomien stadig ikke til, men ved at nedsætte et udvalg til at arbejde med gudstjenesteområdet. De foreløbige planer går ud på at koncentrere sig om mindre udgivelser med eksempler

og erfaringer vedr. anderledes gudstjenester. Det er noget, vi meget ofte får forespørgsler om.

Kirkefondets edb

Kirkefondets EDB-tilbud består af Kirkeadresser for organisationer og af regnskabsprogrammerne Winfinans for Menighedsråd og Winfinans for kirkegårde. Kirkefondet dækker ca. en fjerdedel af det samlede marked for kirkelige regnskabsprogrammer. Kursusvirksomheden i forbindelse med programmet er særdeles efterspurgt.

Kirkefondets organisation

På repræsentantskabsmødet i 2004 fremlagde bestyrelsen overvejelse over en ændret struktur, som ville indebære, at det nuværende repræsentantskab skulle forsvinde og afløses af en anden form for kontakt med baglandet, mere baseret på de faktisk aktive.

Selvom der var forståelse for, at det nuværende repræsentantskab ikke afspejler Kirkefondets faktiske brugere eller aktive frivillige, var der på mødet stor skepsis over for en model uden repræsentantskab. Bestyrelsen valgte derfor efter repræsentantskabet ikke at arbejde videre med den fremlagte model og i stedet gå i tænkeboks og efterlyse andre ideer til forbedring af kontakten med baglandet.

Der har i den forbindelse været flere overvejelser fremme, herunder en model, der hviler primært på Kirkefondets udvalg i stifterne, en model hvilende på personligt medlemskab, og en model hvilende på indkaldelse af alle faktiske brugere til et åbent årsmøde med udpegning af et repræsentantskab på stedet. Det er bestyrelsens håb, at repræsentantskabet på mødet i år vil komme med input til disse ideer og andre med den hensigt at arbejde hen imod et nyt forslag til senere fremlæggelse.

Bestyrelsen har i årets løb med baggrund i drøftelsen på sidste repræsentantskabsmøde også overvejet initiativer, der kan gøre yngre aktive menighedsrådsmedlemmer interesserede i vores arbejde. I foråret indbød bestyrelsen en gruppe unge menighedsrådsmedlemmer til en aften med fokus på deres tanker om arbejdet i menighedsrådene og Kirkefondets rolle som støtte. Det var en meget spændende aften, som der kom et stort idékatalog ud af. Bestyrelsen arbejder videre med dette emne, bl.a. med overvejelser om et netværk og en hjemmeside for unge menighedsrådsmedlemmer.

Netværk mellem organisationer

Siden Kirkefondet flyttede ud på Diakonissestiftelsen, er der her taget en række små skridt i retning af øget samarbejde mellem de kirkelige organisationer og arbejdsgrupper, der bor i huset. Allerede de nuværende beboere i huset dækker jo de 4 grundlæggende arbejdsområder i kirken: Gudstjeneste, undervisning, diakoni og mission. Der er derfor basis for at udvide samarbejdet. Ikke mindst efter at Diakonissestiftelsen i sin "Ny Plan" for de kommende år, har vist interesse for at lægge ressourcer i et folkekirkeligt inspirations-netværk i huset.

Det er tanker, som vi fra Kirkefondets side er meget interesserede i. Et første skridt er taget her i efteråret med starten på at etablere et fælles kirkefagligt bibliotek, bestående af bl.a. Kirkefondets, Det Mellemkirkelige Råds, Danske Kirkers Råds og Folkekirkens Missions bogsamlinger. Kirkefondets bogsamling har været pakket i kasser siden flytningen. For os vil det fælles bibliotek altså både betyde, at vi selv får adgang til vores bøger igen (!), og at vi kan stille dem til rådighed for andre interesserede.

Samarbejdet behøver dog ikke begrænse sig til organisationer her i huset. "Kirke hos os"- materialet er et eksempel på et vellykket projektsamarbejde mellem flere organisationer, og Kirkefondet har genindmeldt sig i Danmarks Kirkelige Mediecenter med henblik på at styrke samarbejdsmulighederne også på medieområdet - ikke mindst efter at Danmarks Kirkelige Mediecenter har overtaget driften af www.folkekirken.dk.

Udvalg, arbejdsgrupper og kontaktpersoner

Kirkefondets lokale aktiviteter foregår fortsat primært i de stiftsbaserede Kirkefondsudvalg og omkring kontaktpersonerne i de stifter, hvor der ikke er udvalg. Udvalgene arbejder bl.a. med kursusvirksomhed og temadage.

To mangeårige udvalgsaktive har trukket sig tilbage i årets løb, nemlig Johannes Melchior Jensen, der i mange år har været medlem af udvalget i Lolland-Falsters Stift, og herunder varetaget funktioner som stiftssekretær, kontaktperson, formand og sekretær for udvalget. Også Leif Jessen, som har været med i udvalget i Århus i mange år, herunder nogle som sekretær for udvalget, har valgt at udtræde. Til begge skal lyde en varm tak for

deres mangeårige engagement.

Landsdækkende udvalg er

- Arbejdsgruppen vedr. kirkerum og kirkekunst
- Gudstjenesteudvalget (nedsat september 2005)
- Informationsudvalget (Arbejdsgruppen vedr. Kirken i dag")
- Visionsarbejdsgruppen, som arbejder med folkekirkens struktur

På hjemmesiden og i Kirken i dag orienteres løbende om udvalgenes aktiviteter og om udskiftninger i udvalg og arbejdsgrupper.

Vi mindes

Palmesøndag markerede vi sammen med Poul Kristensens Forlag og Holger Jensens familie bogen "Holger Jensens kirker", skrevet af arkitektens bror Viggo Jensen og udgivet med støtte fra bl.a. Kirkefondet. Det skulle have været en hyldest til arkitekten for hans enestående betydning for dansk kirkebyggeri, ikke mindst i forbindelse med Kirkefondet. Men Holger Jensen døde mellem jul og nytår efter lang tids sygdom, så bogen blev i stedet en mindebog om hans værk. Holger Jensen blev 86 år. Kaj Bollmanns nekrolog over ham, kan findes på www.kirkefondet.dk

I marts døde sognepræst Henrik Ellegaard Frederiksen pludseligt. Henrik nåede at se 3 af sine oversættelser af nye salmer i den nye salmebog. Herunder en af de Taizé-salmer, som han var med til at introducere i Danmark. Siden værkstedsgudstjeneste-dagene i 70'erne har han været en central person i gudstjenestefornyelsen i Danmark. I mange år sad han i Kirkefondets gudstjenesteudvalg, og sammen med Rose-Marie Frost-Christensen stod han for Kirkefondets udgivelse af Sange og bønner fra Taizé", som har været med til at gøre Taizé- traditionen udbredt i brede folkekirkelige kredse.

Vi ærer deres minde.

Bestyrelsen

På repræsentantskabsmødet i 2004 valgtes to nye bestyrelsesmedlemmer, nemlig direktør Susanne Korsgaard, Hellerup, og sogne- og sygehuspræst Ulla-Britt Sørensen, Roskilde. Efterfølgende valgtes Niels Benn Sørensen som næstformand og Flemming Petersen som kasserer. Forretningsudvalget består af formand, næstformand, kasserer, generalsekretær og administrationschef.

Staben

Der har ikke været udskiftninger i staben i det forløbne år, bortset fra, at Anne-Marie Holländer efter en kort periode som free-lance tilknyttet er kommet tilbage i ansættelse som regnskabsmedarbejder og hotline-medarbejder vedr. regnskabsprogrammerne.

Formandens afsluttende bemærkninger

Bestyrelsen ønsker at udtrykke en tak til de frivillige, der i årets løb har ydet en indsats på mange forskellige måder for at styrke Kirkefondets arbejde. Tak til venner, brugere og samarbejdspartnere i kirkelivet for jeres engagement, støtte og mod- og medspil i årets løb. Det er forudsætningen for at Kirkefondet kan være det, vi er.

Takken gælder også de mange, der har vist deres støtte til Kirkefondets arbejde ved at indbetale et stort eller lille beløb. Selvom indsamlede midler ikke kan bære Kirkefondets økonomi, udgør de et positivt tilskud, og de viser, at Kirkefondet har en trofast kreds af støtter.

De mange menighedsråd og enkeltpersoner, der gør brug af Kirkefondets tilbud og udgivelser skal også takkes. Der er et stigende behov for at få hjælp til at få sognene til at leve og udvikle sig ud fra de muligheder, lokalområdet giver. Kirkefondet hjælper med dette, og flere og flere udtrykker glæde over, at de kan få hjælp og udfordringer til at udvikle deres sogne og kirker. Fra mindste sogn til kirkeministeren er der brug for den ekspertise, som Kirkefondet gennem sine medarbejdere kan yde.

Jeg vil gerne fremhæve Kirkefondets medarbejderes indsats for at få virkelighed og økonomi til at hænge sammen. Intet kommer af sig selv. Et godt sammenhold i bestyrelsen og en dygtig medarbejderstab, der yder en stor indsats for, at Kirkefondets arbejde kan udbredes mest muligt, er forudsætningerne for, at Kirkefondet har nået de indholdsmæssige mål og økonomiske mål, som blev opstillet for nogle år siden.

Samarbejdet i huset på Peter Bangs Vej med de mange kirkelige organisationer er lovende. Spændende bliver det at følge, hvad det udvikler sig til.

Bestyrelsen vil følge denne udvikling med stor interesse. Kun ved samvirke tror jeg folkekirken kan finde sit ståsted i en urolig periode for kirkelivet i Danmark.

Det er stadig aktuelt at appellere til, at der politisk gøres det nødvendige og professionelle arbejde, der skal til for at kunne vurdere folkekirkens fremtid. Det er ikke tilstrækkeligt, at der er nedsat en arbejdsgruppe, der drøfter folkekirkens økonomi. Der er behov for afklaringer. Det brede folkekirkelige ønske om et udredningsarbejde er lige så relevant i dag som for et år siden. Det har årets kirkelige udvikling vist. Det handler ikke bare om struktur og økonomi. Det handler om hele folkekirkens placering blandt andre religioner i et pluralistisk og multireligiøst samfund.

Kirkefondets bestyrelse

Oktober 2005

**Finn Erik Larsen,
formand**